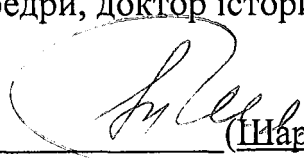

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, доктор історичних наук,

професор (Шаравара Т.О.)
4 вересня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГІКА

Освітньо-професійна програма Екологія
спеціальність 101 Екологія
галузь знань 10 Природничі науки
освітній ступінь бакалавр
факультет агротехнологій та екології

Полтава 2018/2019 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Логіка» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Екологія» спеціальності 101 Екологія.

Мова викладання: державна.

Розробники:

Шенгерій Л.М., д. філос. наук, професор, професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін.

Шейко С.В., професор кафедри філософії, історії та педагогіки, к. філос. н., доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Протокол від «4» вересня 2018 року № 1

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Екологія»

Протокол від _____ № _____ 2018 року

Голова _____ (_____)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова
Рік навчання (курс)	2
Семестр	4
Лекції (годин)	16
Семінарські (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання)	
Вид підсумкового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: навчальні дисципліни гуманітарного циклу.

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування теоретичної та методологічної основи для розвитку і вдосконалення логічної культури та інтелектуальних здібностей здобувачів вищої освіти, забезпечення ефективним логічним інструментарієм для розв'язування професійних завдань практичного характеру.

Основні завдання навчальної дисципліни: розуміння основ правильного логічного мислення, законів та форм логічного мислення, виявлення та аналіз структурних елементів понять, суджень, умовиводів, доведення та спростування, їх застосування для аналізу професійних практичних ситуацій.

Компетентності:

- загальні:

ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 8. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- фахові:

ФК 2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

ПРН 8. Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

ПРН 13. Формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПРН 14. Формувати тексти, робити презентації та повідомлення для професійної аудиторії та широкого загалу з дотриманням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату.

ПРН 15. Пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

ПРН 18. Поеднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПРН 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і значення логіки.

Тема 2. Основні закони традиційної логіки.

Тема 3. Поняття як форма логічного мислення.

Тема 4. Судження та його склад. Види суджень.

Тема 5. Умовивід – складна форма логічного мислення. Види умовиводів.

Тема 6. Логічні основи теорії аргументації.

Тема 7. Доведення і спростування.

Тема 8. Гіпотеза як форма розвитку наукових знань.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі								
		л	с	лаб	с.р.					
Тема 1. Предмет і значення логіки.	11	2	2	-	7	-	-	-	-	-
Тема 2. Основні закони традиційної логіки.	11	2	2	-	7	-	-	-	-	-
Тема 3. Поняття як форма логічного мислення.	11	2	2	-	7	-	-	-	-	-
Тема 4. Судження та його склад. Види суджень.	11	2	2	-	7	-	-	-	-	-

Тема 5. Умовивід – складна форма логічного мислення. Види умовиводів.	12	2	2	-	8	-	-	-	-	-
Тема 6. Логічні основи теорії аргументації.	12	2	2	-	8	-	-	-	-	-
Тема 7. Доведення і спростування.	12	2	2	-	8	-	-	-	-	-
Тема 8. Гіпотеза як форма розвитку наукових знань.	10	2	-	-	8	-	-	-	-	-
<i>Індивідуальне завдання: (контрольна робота)</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Усього годин</i>	90	16	14	-	60	-	-	-	-	-

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Денна форма
1	Тема 1. Предмет і значення логіки.	2
2	Тема 2. Основні закони традиційної логіки.	2
3	Тема 3. Поняття як форма логічного мислення.	2
4	Тема 4. Судження та його склад. Види суджень.	2
5	Тема 5. Умовивід – складна форма логічного мислення. Види умовиводів.	2
6	Тема 6. Логічні основи теорії аргументації	2
7	Тема 7. Доведення і спростування.	2
8	Тема 8. Гіпотеза як форма розвитку наукових знань.	-
	Разом	14

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Денна форма
1	Тема 1. Предмет і значення логіки.	7
2	Тема 2. Основні закони традиційної логіки.	7
3	Тема 3. Поняття як форма логічного мислення.	7
4	Тема 4. Судження та його склад. Види суджень.	7
5	Тема 5. Умовивід – складна форма логічного мислення. Види умовиводів.	8
6	Тема 6. Логічні основи теорії аргументації	8
7	Тема 7. Доведення і спростування.	8
8	Тема 8. Гіпотеза як форма розвитку наукових знань.	8
	<i>Індивідуальне завдання: (контрольна робота)</i>	
	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація даного напрямку роботи передбачається шляхом виконання індивідуалізованого навчального завдання, яке виконується самостійно здобувачем вищої освіти в позааудиторний час: контрольної роботи для заочної форми навчання.

8. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання, форми поточного і підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним рівня вище межі незадовільного навчання.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання для поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- ведення конспекту лекцій: 0 – 2 бали;
- усне опитування, участь у дискусіях: 0 – 4 бали;
- розв'язування тестів: 0 – 4 балів;
- підготовка реферату з мультимедійною презентацією: 0 – 4);
- виконання завдання самостійної роботи: 0 – 6 балів

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану **залік**.

Критерії та шкала оцінювання видів навчальної роботи

Ведення конспекту лекцій

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	всі питання лекції розкриті відповідно до плану
1	конспект лекції не повний, питання, зазначені у плані лекції, занотовані не всі.
0	немає конспекту лекції

Усне опитування, участь у дискусіях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти ґрунтовно й послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; активно бере участь у дискусіях, диспутах; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови;
3	здобувач вищої освіти ґрунтовно й послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє належне розуміння його змісту, але припускається незначних помилок, які самостійно виправляє після зауважень викладача; застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій з допомогою викладача, наводить необхідні приклади, аргументує їх; бере участь у дискусіях, диспутах; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови;

2	здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень теми з дисципліни, викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує власні думки; пов'язує теоретичний матеріал з практичними уміннями з допомогою викладача; участь у дискусіях, диспутах бере не охоче; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді;
1	здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини навчального матеріалу, допускає суттєві помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки і відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді;
0	відповідь відсутня; здобувач вищої освіти не бере участь у дискусіях; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Із 14 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 12-14 питань.
3	Із 14 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 8- 11 питань.
2	Із 14 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 4-7 питань.
1	Із 14 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 1-3 питання.
0	Із 14 запропонованих завдань правильної відповіді немає, або тестові завдання здобувачем вищої освіти не вирішувалися.

Підготовка реферату з мультимедійною презентацією

Кількість балів	Критерії оцінювання
денна форма навчання	
4	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання. У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю.
3	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки; не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги

	щодо оформлення реферату дотримані; на додаткові питання дані неповні відповіді. Презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє собою інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях.
2	є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; висновки відсутні. Презентація сфокусована на темі, але не висвітлює її змісту; наявна певна організаційна структура; можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але незначні.
0	реферативна робота і презентація не виконані.

Виконання завдання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
6,	завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі;
3	завдання самостійної роботи з теми виконані не всі, або мають неточності чи незначні помилки;
0	завдання самостійної роботи не виконані, або виконані неправильно.

9. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					
	Ведення консп. лекцій	Усне опит.	Тести	Самост. робота	Реферат-презент	Разом по темі
Тема 1. Предмет і значення логіки.	2	4	4	6	4	12
Тема 2. Основні закони традиційної логіки.	2	4		6		12
Тема 3. Поняття як форма логічного мислення.	2	4		6		12
Тема 4. Судження та його склад. Види суджень.	2	4		6		12
Тема 5. Умовивід – складна форма логічного мислення. Види умовиводів.	2	4		6		12
Тема 6. Логічні основи теорії аргументації	2	4		6		12
Тема 7. Доведення і спростування.	2	4		6		20
Тема 8. Гіпотеза як форма розвитку наукових знань.	2	-		6		8
Разом	16	28	4	48	4	100

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Алфьоров С.М. Логіка для юристів : навч. посіб. – К.: КНТ : Дакор, 2011. – 136 с.
2. Антюшин С.С. Логика : учеб. пособие. – М. : РАП, 2008. – 339 с.
3. Бандурка О.М. Юридична логіка: підручник. – Х.: Золота миля, 2011. – 224 с.
4. Жеребкін В.Є. Логіка: підручник– Київ: Т-во «Знання», 2002. – 255 с.
5. Ивин А.А. Логика для юристов: учеб. пособ. – М. : Гардарики, 2004. – 288 с.
6. Карамишева Н.В. Логіка. Пізнання. Посібник для студентів та аспірантів. – Львів: Астролябія, 2002. – 352 с.
7. Конверский А. Е. Логика традиционная и современная: учеб. – М.: Идея-Пресс, 2010. – 380 с.
8. Конверський А.Е. Логіка: підручник. – К.: Центр учб. л-ри, 2008. – 304 с.
9. Логіка для юристів (кредитно-модульний курс): навч. посіб. – Л.: Новий Світ-2000, 2011. – 216 с.
10. Логіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Х. : Право, 2005. – 208 с.
11. Ткаченко А.А., Толок В.О. Основи науки логіки: навч. посібник. – Запоріжжя: Дике поле, 2001. – 378 с.
12. Тофтул М.Г. Логіка: посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр «Академія», 1999. – 336 с.
13. Тягло О.В. Критичне мислення: навч. посіб. – Х.: Основа, 2008. – 189 с.
14. Шенгерій Л.М. Логіка: навчальний посібник. Полтава : РВВ ПДАА, 2011. – 208 с.
15. Щербина О.Ю. Логіка для юристів: Курс лекцій. – Вид. 3 – тє. – К.: Юридична думка, 2007. – 264 с.
16. Юридична аргументація. Логічні дослідження: колект. моногр. / за заг. ред. О.М. Юркевича. – Х.: Вид. Ванченко І. С., 2012. – 210 с.

Допоміжні

1. Анисов А.М. Современная логика. – М. ИФ РАН, 2002. – 273 с.
2. Аристотель. Аналитики / пер. с греч. Б.А. Фохта. МН.: Современное слово, 1998. – 448 с.
3. Аристотель Метафизика / пер. с греч. А.В. Кубицкого // Аристотель . Сочинения : в 4 т. – М.: Мысль, 1976. – Т. 1. С. 63–367.
4. Арно А. Логика и искусство мыслить. – М.: Наука, 1991. – 331 с.
5. Бекон Ф. Великое восстановление наук. Соч.: в 2 т. – М.: Мысль, 1977. – Т. 1. – 297 с.
6. Зиновьев А.А. Комплексная логика. // Вопросы философии. – 2003. – №1. – С. 29 – 37.
7. Кэрролл Л. Логическая игра: пер. с англ. Ю.А. Данилова. – М.: Наука, 1991. – 192 с.
8. Кримський С.Б. Запити філософських смислів. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2003. – 240 с.

9. Кузина Е.Б. Практическая логика (Упражнения и задачи с объяснениями способов решения). – М.: Институт Международного права и экономики, 1996. – 158 с.
10. Лейбниц Г. Монадология // Соч.: в 4 т. – М.: Мысль, 1982. – Т. 1 – 636 с. – С. 413–429.
11. Попович М.В. Логика и проблема рациональности. Акад. наук Украины. Ин-т философии. – К.: Наукова думка, 1993. – 191 с.
12. Пуанкаре А. О науке. – Ред. перев. Понтрягин Л.С. М.: Наука, 1983. – 558 с.
13. Шенгерій Л.М. Логіка та раціональність : монографія. – Полтава: ФОП Говоров С.В., 2009. – 223 с.

Інформаційні ресурси

1. Сковиков, А.К. Логика: учебник и практикум для вузов. – Москва: Издательство Юрайт, 2015. – 575 с. – [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://stud.com.ua/57101/logika/logika>
2. Ивин, А.А. Логика. Теория и практика: учебное пособие для бакалавров. – 4-е изд., испр. и доп. – Москва : Издательство Юрайт, 2014. – 387 с. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://stud.com.ua/48159/logika/logika>
3. Ивин А.А. Логика для юристов: учеб. пособ. – М.: Гардарики, 2004. – 288 с. [Электронный ресурс]. Режим доступа: https://stud.com.ua/114764/logika/logika_dlya_yuristiv
4. Михалкин, Н.В. Основы логики: учебник и практикум для среднего профессионального образования. – 4-е изд., перераб. и доп. – Москва : Издательство Юрайт, 2015. – 365 с. [Электронный ресурс]. Режим доступа: https://stud.com.ua/161936/logika/osnovi_logiki